KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2021/2314

av den 14 december 2021

om begäran om registrering av det europeiska medborgarinitiativet om fastställande av rätten att besluta (”INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION”) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788

(Endast den spanska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/788 av den 17 april 2019 om det europeiska medborgarinitiativet ([1]), särskilt artikel 6.4, och

av följande skäl:

(1) En ansökan om registrering av det europeiska medborgarinitiativet ”INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION” lämnades in till kommissionen den 9 september 2021.

(2) Genom beslut av den 5 oktober 2021 i form av en skrivelse (C(2021) 7294 final) i enlighet med artikel 6.4 i förordning (EU) 2019/788 informerade kommissionen gruppen av organisatörer om att registreringskraven i artikel 6.3 första stycket a, d och e i den förordningen var uppfyllda och att artikel 6.3 första stycket b inte var tillämplig. Kommissionen förklarade dock också att initiativet inte uppfyllde kravet i artikel 6.3 första stycket c i förordning (EU) 2019/788. I enlighet med artikel 6.4 första stycket i förordning (EU) 2019/788 uppmanade kommissionen därför gruppen av organisatörer att ändra sitt initiativ. Kommissionen uppmärksammade gruppen av organisatörer på att förordning (EU) 2019/788 inte medger att förslag till översyn av fördragen läggs fram genom medborgarinitiativ. Kommissionen uppmanade dessutom gruppen av organisatörer att ange vilken unionsrättsakt de ville att kommissionen skulle lägga fram och att förtydliga innehållet i en eller flera sådana rättsakter.

(3) Den 19 oktober 2021 skickade gruppen av organisatörer en skrivelse till kommissionen i vilken de undrade över i) kravet på att lägga fram ett förslag, och hävdade att det är kommissionens uppgift att utarbeta lagstiftningsförslag, och ii) granskningen av initiativet och möjligheten till ett möte med kommissionens företrädare för att gemensamt bedöma det föreslagna EVE-projektet (som skulle bidra till att det skapas en ny ”rätt att besluta”) och utforma initiativets innehåll (med en felaktig hänvisning till artikel 15 i förordning (EU) 2019/788, som endast gäller giltiga initiativ). I sitt svar av den 5 november 2021 upprepade kommissionen att initiativets mål måste uppfylla villkoren i artikel 6.3 i förordning (EU) 2019/788.

(4) Den 17 november 2021 lämnade gruppen av organisatörer på nytt in initiativet. Även om initiativet omformulerades förblev dess sakinnehåll oförändrat, trots uppmaningen att beakta bedömningen i kommissionens beslut av den 5 oktober 2021.

(5) I initiativet uttrycktes målen enligt följande: ”*Mot bakgrund av den dokumentation som bifogas dokumentet ’EVE Initiative PROPOSAL’ uppmanar vi Europeiska kommissionen att utarbeta de rättsakter eller den lagstiftning som kan behövas för att Europeiska kommissionen ska kunna fastställa (den mänskliga) rätten att besluta, och vidarebefordra detta till offentliga institutioner. Detta skulle skapa ett system med direktdemokrati där medborgarna på ett sammanhållet sätt kan fatta beslut i frågor av gemensamt eller allmänt intresse, och på så sätt utöva folkets suveränitet både med och utan företrädare. Med tanke på omfattningen av denna begäran har det i initiativet lagts fram ett utkast till förslag som skulle kunna användas för att fastställa rätten att besluta. I initiativet ber vi att följande tre möjligheter övervägs: 1. EU och dess institutioner skulle för egen räkning*

([1]) EUT L 130, 17.5.2019, s. 55.

kunna fastställa den rätt som initiativet begär. 2. EU skulle kunna skapa ett särskilt sätt att göra en förhandsgranskning av förslagets genomförbarhet och därefter se till att förslaget utarbetas tillsammans med alla tänkbara behöriga parter inom EU. 3. EU skulle kunna ge sitt tillstånd att utarbeta och prova förslaget offentligt, men enbart av och för den särskilda parten eller förslaget." I initiativet anges även att syftet är att uppnå det övergripande målet "att utforma de rättsakter eller åtgärder som behövs för att skapa innehållet i det europeiska medborgarinitiativet", vilket förmodligen avser utarbetande av innehållet i och/eller genomförandet av (projektet som leder till att det införs en ny) "rätt att besluta".

(6) Genom detta initiativ vill gruppen av organisatörer uppmana kommissionen att lägga fram ett förslag om införande av en ny grundläggande rättighet som skulle upprätta ett "system för direktdemokrati" vid unionens institutioner, där medborgarna "på ett sammanhållet sätt" kan besluta "om gemensamma eller offentliga frågor" och därmed gemensamt utöva "folkets suveränitet". Enligt gruppen av organisatörer bör detta uppnås antingen 1) "av EU för egen räkning", 2) "genom att 'tillåta' utveckling av målet för och av privata företrädare för EVE-initiativet och projektet" eller 3) "i samband med EVE-projektet". Gruppen av organisatörer klargör att ett sådant förslag kan innebära ändringar i fördragen, men att de anser att förordning (EU) 2019/788 medger att man genom medborgarinitiativ får uppmana kommissionen att lägga fram ett sådant förslag. I alternativ 2 och 3 föreslår gruppen av organisatörer att kommissionen "tillåter" ett privat projekt (EVE-projektet), som skulle syfta till att den nya grundläggande rättigheten fastställs. Övriga mål som anges i det åtföljande dokumentet tjänar alla det övergripande målet att införa denna nya rättighet.

(7) I enlighet med artikel 11.4 första stycket i EU-fördraget och artikel 1 i förordning (EU) 2019/788 är ett europeiskt medborgarinitiativ ett initiativ som uppmanar kommissionen att inom ramen för sina befogenheter lägga fram ett lämpligt förslag i frågor där medborgarna anser att en unionsrättsakt krävs för att tillämpa fördragen, och som stöds av minst en miljon behöriga undertecknare som kommer från minst en fjärdedel av alla medlemsstater. Enligt artikel 6.3 första stycket led c i förordning (EU) 2019/788 ska kommissionen inte registrera ett medborgarinitiativ om det uppenbart faller "utanför kommissionens befogenhet att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt för att genomföra fördragen".

(8) I sin dom i mål T-611/19 slog tribunalen fast att begreppet rättsakt, i den mening som avses i artikel 11 i EU-fördraget och i artiklarna 2.1 och 4.2 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 ([2]), i enlighet med artikel 288 i EUF-fördraget, avser förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden som antagits av institutionerna. Förordning (EU) nr 211/2011 upphävdes den 1 januari 2020 ersattes av förordning (EU) 2019/788. Medborgarinitiativets omfattning och de rättsliga villkoren för registrering har dock inte ändrats. Förordning (EU) 2019/788 medger inte att medborgarinitiativ får uppmana kommissionen att föreslå ändringar av fördragen, eftersom den endast tillåter initiativ för att uppmana kommissionen att inom ramen för sina befogenheter föreslå sekundärrättsakter för att genomföra fördragen.

(9) Som gruppen av organisatörer själv medger skulle initiativets mål behöva uppnås genom fördragsändringar och skulle inte kunna uppnås genom sådana rättsakter som avses i artikel 288 i EUF-fördraget. I den mån initiativet ger möjlighet att starta ett privat projekt (EVE-projektet), som skulle syfta till att bidra till att det skapas en ny "rätt att besluta", noterar kommissionen att detta inte heller skulle innebära något förslag till en sådan rättsakt.

(10) Av dessa skäl faller initiativet "INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION" uppenbart utanför kommissionens befogenhet att lägga fram ett förslag till unionsrättsakt för att tillämpa fördragen i den mening som avses i artikel 6.4 tredje stycket led c i förordning (EU) 2019/788.

(11) Ansökan om registrering bör därför avslås.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 211/2011 av den 16 februari 2011 om medborgarinitiativet (EUT L 65, 11.3.2011, s. 1).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det europeiska initiativet ”INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION” ska inte registreras.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till gruppen av organisatörer av medborgarinitiativet ”INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION”, som företräds av kontaktpersonerna Eberardo SÁNCHEZ LÓPEZ och Juan Carlos ESCUDERO GONZÁLEZ.

Utfärdat i Strasbourg den 14 december 2021.

På kommissionens vägnar
Věra JOUROVÁ
Vice ordförande